

TEPLICKÝCH & ÚSTECKÝCH INZERÁTOŘŮ

PŘÍLOHA

Částecké Proměny

Návštěvy císaře Františka Josefa I. v Ústí n. L.

Nejvyšší rakouský monarcha - císař František Josef I., navštívil Ústí nad Labem několikrát. Většinou se ovšem jednalo o příjezdy městem při jeho cestách např. za jeho budoucí choť - bavorskou princeznu Elisabeth, které se běžně říkalo Sissi nebo za spřízněnými šlechtickými rody, či příbuznými po okoli. Při takovýchto cestách pak císař využíval svůj zvláštní železniční vagon a při zastávkách v Ústí nad Labem stáli ještě vykonávat krátké zdivočínské setkání a pozdravení v prostorách nádraží. Kromě železnice, která v Ústí nad Labem začala sloužit

v polovině 19. století, využíval ovšem k cestování po okolí rovněž kočárů nebo také někdy paníku. Tak tomu bylo např. při jeho oficiální návštěvě města Ústí nad Labem v roce 1901.

Těhy v první rok 20. století cestoval císař František Josef I. nejprve z Vídně do Prahy vlakem. Dále navštívil některá sídla a místa mezi Prahou a Litoměřci za pomoci vlaku nebo kočáru a poslední úsek cesty z Litoměřic do Ústí nad Labem absolvoval paníkem "Marie Valerie" za doprovodu celé menší lodi flotily. U ústeckých břehů Labě byl oficiálně přivítán

důležitými představiteli a zastupiteli města. Na toto mimořádné slavnostní setkání se Ústí nad Labem naležítě připravilo. Město bylo slavnostně vyzdobené, všude vládla jasot, tlačily se špalíry lidí

a veličenstvo vřaly čestné slavobrány i přední osobnosti. Pozadu mezůstávaly ani černé korporace, spolky, dávy sportovců, válečných veteránů, havří a dalších příhlažících. Při tomto setkání s Ustečany si císař prohlédl město, podsedoval na radnici i v budově někdejší školy, kde má dnes sídlo Muzeum města Ústí nad Labem, přičemž nezapomněl navštívit též

chemickou továrnu a kralovskou továrnu Woffrumu.

Po návštěvě města odjelo Veličenstvo paníkem až směřem k Děčínu a ve večerních hodinách se ještě vrátilo opět do Ústí nad Labem. Původně měl snad císař po Unavném celodenním programu přenocovat ale díky jeho až neuvěřitelné neúnnavnosti se rozhodl odejet z Ústí nad Labem ještě pozdě večer vlakem do Prahy a odtud dále do Vídně. Projel hřidlu, jelichž přednětem se stal monarcha při každém svém objevení, dosáhly vichrou právě při jeho odjezdu. Pozdravy na rozloučenou kynuly monarchovi vsític po celou jízdou slavnostně osvětleným městem. Veličenstvo, očividně pohnuté spontánními ovacemi, děkovalo na všechny strany a též kynulo dávu. Před nádržím umístěná kapela veteránů začala hrát národní hymnu, za jelichž tónu monarcha vešel do bohatě vyzdobeného nádraží. Po slavnostním rozloučení císař nastoupil do dvorního salonního vagonu a hned se objevil v okně. V okamžiku, kdy se vlak dával do pohybu císař salutoval a znešlo znovu nekonečně volání slávy. V prostorách nádraží, kde se nashromáždilo na 30 tisíc lidí, vznikla ovšem tak velká a nebezpečná tláčenice, že lidem hrozilo téměř umakání.

Tak okázalá byla tedy návštěva prvního muže tehdejší monarchie v Ústí nad Labem, které si tulo událost považovalo za nejvyšší projevenou čest. O této slavnosti události před více než sto lety roku 1901 se dodnes zachovávaly četné dokumenty, obrazy, památky i připomínky ve zdejším Muzeu města Ústí nad Labem, jehož budovu tehdy císař osobně navštívil.

PAVEL KOVÁŘ

Portrét císaře Františka Josefa I. od W. Polaka pochází z roku 1899 a dnes patří do sbírek Muzea města Ústí nad Labem.

Při své návštěvě Ústí nad Labem zavítal vládář 17. června 1901 též do Spolku pro chemickou a hutní výrobu (na snímku uprostřed, když vystoupil z kočáru).

Teplické Proměny

Návštěvy císaře Františka Josefa I. v Teplicích

Těžko si lze představit, že světově proslulé lázeňské město Teplice, které se v minulosti stalo nejlehodou centrem politického, kulturního a společenského života i dostaveničkem nejvyšších společenských vrstev, by rakouský císař František Josef I. nenavštívil.

Do lázeňské metropole tedy i tento moonář zavítal několikrát. Byl zde už v roce 1847 ještě jako sedmnáctiletý arcivévoda s dalšími

členy dvora a koupal se též v Městských lázních. Roku 1849 se už jako mladý císař v Teplicích setkal s Vilémem Pruským, se kterým se tu pak setkal ještě několikrát - např. v roce 1856, 1860 a 1878. V tomto posledním jmenovaném rooe zavítal císař František Josef I. též do Teplic, aby zde uvítal a pozdravil německého císaře Viléma, který si v Panském domě léčil po atemátu své zranění. Při této příležitosti se

rakouský monarcha ubýtoval v dnes již neexistujícím hotelu "Zur Post" (hotel Pošta) v Dlouhé ulici, který patřil mezi ranomovaná pohostinská zařízení. Za čtyřicet let po setkání rakouského a německého císaře pak byla 18. srpna 1903 při velké slávě odhalena na hotelu pamětní deska, připomínající tuto událost. Fotografie z tehdejší slavnosti s vyzdobeným hotelem i přilehlou Dlouhou ulicí byla dokonce použita též jako pohlednice.

Při svých návštěvách Teplic býval císař František Josef I. též čestným hostem nejstaršího teplického spolků, ke kterému patřili stielecký spolek. Ten měl své sídlo s mnoha sály i restauračním zařízením ve svém domě na Letné. Tato stavba se však rovněž nedožila souhlasnosti a na jejím místě se nachází budova Severočeských lesů.

Císař František Josef I. nastoupil na habsburský trůn 2. prosince 1848 a k výročí jeho šedesátileté vlády hodlalo též město

Teplice patřičně dát nalevo oddanost svému panovníkovi formou mnoha oslav. Avšak podle císařova přání se nakonec žádné velké oslavy na počest vládkářského jubilea nekonaly a ušetřené peníze měli dostat chudí. V Teplicích se tedy toto výročí odbylo jen slavnostním představením v divadle, odhalením pomníku císaře v šanovském parku, pojmenovaním Kryvých lázní na Jubilejní, oslavami ve školách, pu-

rovodem a vydáním pohlednic. Oficiální pohlednice, vydané v Teplicích, pak byly opatřeny i jubilejním razítkem.

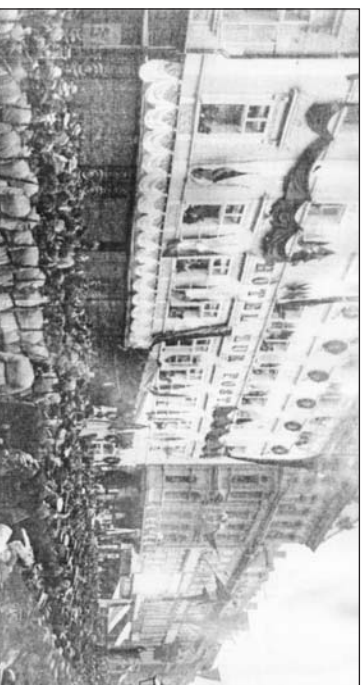
Je však třeba se zmínit též o rudo oslav v Teplicích, neboť 60. výročí vlády habsburského monarchy připadlo do dost napjaté politické atmosféry, vyvolané událostmi na podzimním zasedání českého zemského sněmu. Na návrhy vlády a českých poslanců ke změněm zemského zřízení a volebních řádů německá část sněmovny reagovala obstrukcí a jednání muselo být odročeno. Do obstrukce pak přešli i čeští poslanci v říšské radě. V Praze vypukly nacionální bouře a hned našly svoji odezvu také v Teplicích. V noci na 30. listopad se střetli němečí nacionalisté s českými socialistními demokraty, shromážděnými v hostinci "Chmelová tyčka" ve Školní ulici. Dále dav Němců táhl do Alejní ulice k dnes již rovněž neexistujícímu Národnímu domu, na který dokonce nevyhřívavě zaútočil, neboť se zde nacházelo středisko české menšiny. Oslavy 60. výročí vlády císaře Františka Josefa I. se tak v Teplicích přišly nevydářily, neboť právě v ten čas se ještě více zosílil boj mezi nacionalistickými Němci a Čechy.

Je třeba připomenout, že rakouský monarcha František Josef I. se ocitl v překerní situaci, někde mezi těmito proudy, neboť se považoval za prvního představitele všech národů žijících v mnohonárodnostní říši. Potýčky, národnostní třánice, nepokojé i náhlé politické změny nesnášeli, ale zejména ve svém starším věku dával raději přednost klidnému, rozumnému jednání, při němž by se vzájemně dospělo k spravedlivému rozdělení a rozhodnutí.

PAVEL KOVÁŘ

Portrét ještě mladého císaře, vbrany ze sbírek Městského muzea ve Varnsdorfu, pochází z roku 1850, kdy už František Josef I. Teplice dobře znal a přijížděl sem na setkání s Vilémem Pruským.

Snímek zachycuje slavnostní okamžiky ze srpna 1903, kdy došlo při velké slávě a vyzdobě k odhalení pamětní desky na byvalém hotelu ZUR POST v Dlouhé ulici, kde byl František Josef I. ubytován při své návštěvě Teplic v roce 1878.

Jubilejní pohlednice z roku 1908, vydaná u příležitosti 60. výročí vlády rakouského císaře, zachycuje někdejší Tržní, dnes náměstí Svobody i další dokreslené emblemy císařského Veličenstva. Vlevo podobizna ještě mladého osmnáctiletého vládkáře z roku 1848, vpravo pak tenký, ovšem už staříky moonář z roku 1908.

SD Severočeské doly a.s.
www.sdas.cz

WWW.TP-A.CZ
DENNĚ NOVÉ ZPRÁVY A AKTUALITY Z TEPLICKA

SCVK ZÁKAZNICKÉ TELEFONICKÉ CENTRUM
840 111 111
www.scvk.cz